

RTU studiju kurss "Cilvēka anatomija un fizioloģija"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA0066
Nosaukums	Cilvēka anatomija un fizioloģija
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Gundega Tomele - Doktors, Docents
Mācītspēks	Dina Berloviene - Pasniedzējs
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursā apgūst zināšanas un prasmes par cilvēka ķermeņa uzbūvi, fizioloģiskajiem procesiem organismā un funkcionēšanas pamatprincipiem, lai izmantotu logopēda darbā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Sniegt zināšanas cilvēka anatomijā un fizioloģijā, apgūt organisma uzbūves un fizioloģisko funkciju regulācijas principus un mehānismus, saistībā ar logopēda darba specifiku. Studiju kursa uzdevumi: 1. Apgūt zināšanas par orgānu sistēmu uzbūvi un darbības fizioloģiskajiem procesiem. 2. Veidot prasmes un iemaņas cilvēka organisma fizioloģisko procesu izpētē. 3. Sekmēt iegūtās zināšanas lietot logopēdijas kontekstā darbā ar klientiem un pacientiem.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Teorētiskās literatūras studijas, praktiska zināšanu apguve, veicot patstāvīgā darba uzdevumus: 1) anatomijas termini organisma precīzai raksturošanai; 2) galvaskauss un krūšu kurvis; 3) galvas, kakla un krūšu kurvja muskuļu grupas, to atrašanās vieta; 4) elpošanas un gremošanas un sistēmas; 5) nervu sistēma. Patstāvīgais darbs balstās uz studenta padziļinātu mācību materiālu izpēti, studējot pieejamos literatūras avotus, prezentācijām, zināšanu nostiprināšanu, veidojot secīgu saikni ar nākamo nodarbību saturu.
Literatūra	Obligātā / Obligatory: 1. Eglīte, K. (2020). Anatomija. 1. daļa. Skelets un muskuļi : mācību līdzeklis bioloģijas, pedagoģijas, optometrijas, farmācijas un citās ne medicīnas studiju programmās. 7. izd. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds. 2. Eglīte, K. (2020). Anatomija. 2. daļa. Asinsrites sistēma, iekšējie orgāni, nervu sistēma, sensoriskā sistēma: Mācību līdzeklis bioloģijas, pedagoģijas, optometrijas, farmācijas un citās ne medicīnas studiju programmās. 5. izd. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds. 3. Knipše, G. u. c. (2020). Cilvēka anatomija. 1. daļa. Galva, kakls. 1. izd. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds. 4. Knipše, G. u. c. (2022). Cilvēka anatomija. 2. daļa. Galva, kakls. 1. izd. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds. Papildu / Additional: 1. Netter, F. (2018). Atlas of human anatomy. Netter basic science. 7th ed. Elsevier. 2. Tellis, G. M., & Manasco, M. H. (2023). Fundamentals of Anatomy and Physiology of Speech, Language, and Hearing. Plural Publishing. 3. Tomkins, Z. (2020). Applied Anatomy & Physiology : an interdisciplinary approach. Elsevier Australia. Citi informācijas resursi / Other sources of information: Anatomijas Web resursi RTU LA bibliotēkas elektroniskie resursi – zinātniskajās datu bāzēs (EBSCO, Web of Science, SAGE Journal, Cambridge Journals Online, Science Direct, SCOPUS, Britannica Online u. c.) pieejamās publikācijas kursa tēmu ietvarā.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Bioloģijas cikla priekšmeti vidusskolas kursu apjomā.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. temats. Ķermeņa uzbūve. Rumpja skelets 1. lekcija: Terminoloģija. Audi. Cilvēka organisma sastāvdaļas. Kaula funkcijas (nozīme). 2. lekcija: Rumpja skelets: skriemeļi, krūšu kauls, ribas. Rumpja kaulu savienojumi. Mugurkauls kā vienība. Krūškurvis kā vienība. Praktiskais darbs: Anatomijas termini. Darba lapas par rumpja skeletu.	4	8	2	10
2. temats. Galvas skelets 3. lekcija: Smadzeņu daļas kauli. 4. lekcija: Sejas daļas kauli. Praktiskais darbs: Darba lapas par galvas skeletu	4	6	2	8

3. temats. Muskuļu sistēma 5. lekcija: Skeleta muskulatūras uzbūve, galvas un kakla muskuļu grupas. 6. lekcija: Krūškurvja muskuļi. Diafragma. Praktiskais darbs: Darba lapas par galvas, kakla un krūšu muskuļiem.	4	6	2	8
4. temats. Elpošanas orgānu sistēma 7. lekcija: Elpošanas ceļi, to anatomija un fizioloģija. Elpvadu muskulatūra (aukslēju, rīkles, mēles). 8. lekcija: Ieelpas un izelpas mehānismi. Elpošanas regulācija. Praktiskais darbs: Zinātnisko rakstu analīze par attiecīgo tēmu un prezentācijas izveide.	4	6	2	8
5. temats. Gremošanas orgānu sistēma 9. lekcija: Gremošanas kanāla funkcijas. Gremošana trakta uzbūve. 10. lekcija: Rīkle. Rīšanas akts. Muskuļu darbība rīšanas procesā. Praktiskais darbs: Darba lapas par gremošanas orgānu sistēmu.	4	6	2	8
6. temats. Nervu sistēma 11. lekcija: CNS uzbūves principi. Nervu sistēmas klasifikācija. Neirona uzbūve, uzbudinājuma pārvades mehānisms sinapsē. Reflekss loks. Muguras smadzeņu uzbūve, to funkcijas. 12. lekcija: Galvas smadzeņu uzbūve, to sastāvdaļu funkcijas. Galvas pusložu garozas funkcionālās zonas un svarīgākie centri. Praktiskais darbs: Darba lapas par nervu sistēmu.	4	6	2	8
7. temats. Nervu sistēma 13. lekcija: Galvas smadzeņu nervu pāri. 14. lekcija: Simpātiskā un parasimpātiskā nervu sistēma. Praktiskais darbs: Zinātniskā raksta analīze par runas traucējumiem saistībā ar neirālās regulācijas izmaiņām un prezentācijas izveide.	4	6	2	8
8. temats. Maņu orgānu sistēma 15. lekcija: Dzirdes sensorās sistēmas uzbūve. Līdzsvara sensorā sistēma. 16. lekcija: Ožas un garšas sensorās sistēmas. Praktiskais darbs: Darba lapas par maņu orgānu sistēmu.	4	8	2	10
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
ZINĀŠANAS: 1. Pārzina cilvēka organisma uzbūvi. 2. Ir izpratne par fizioloģisko funkciju regulācijas mehānismiem. 3. Ir zināšanas par anatomijas terminiem latīņu valodā.	Kursa vērtējumu veido kumulatīvais vērtējums. Vērtējumu veido: 1. Piedalīšanās un aktīva līdzdalība nodarbībās. 2. Praktisko darbu izpilde: Apgūto tematu materiālu apkopojums, darba lapu aizpilde. 3. Nokārtoti starppārbaudījumi. 4. Sekmīgi nokārtots eksāmens.
PRASMES: 1. Prot atpazīt un parādīt anatomiskas struktūras uz anatomijas studijās lietotajiem mācību līdzekļiem. 2. Prot analizēt fizioloģiskās norises organismā. 3. Māk izmantot iegūtās zināšanas logopēdijas studiju programmas praktiskajās nodarbībās.	Kursa vērtējumu veido kumulatīvais vērtējums. Vērtējumu veido: 1. Piedalīšanās un aktīva līdzdalība nodarbībās. 2. Praktisko darbu izpilde: Apgūto tematu materiālu apkopojums, darba lapu aizpilde. 3. Nokārtoti starppārbaudījumi. 4. Sekmīgi nokārtots eksāmens.
KOMPETENCE: 1. Ir zināšanas par galvas un kakla orgānu anatomiju un fizioloģiju. 2. Izmanto anatomijas un fizioloģijas zināšanas un prasmes logopēda ikdienas darbā un profesionālajā darbībā.	Kursa vērtējumu veido kumulatīvais vērtējums. Vērtējumu veido: 1. Piedalīšanās un aktīva līdzdalība nodarbībās. 2. Praktisko darbu izpilde: Apgūto tematu materiālu apkopojums, darba lapu aizpilde. 3. Nokārtoti starppārbaudījumi. 4. Sekmīgi nokārtots eksāmens.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Patstāvīgā darba izpilde	30
Starppārbaudījumi	30
Eksāmens	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	